

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil. a doua
oară 12 fil. a treia
oară 10 fil.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirei“ în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Ghiarăle...

Primejdia episcopiei gr. catolice ungurești, aceasta e lozinca ce dominează acum în politica românească. Primejdia episcopiei ungurești, e obiect de desbatere a conferințelor episcopicești a bisericii noastre, e obiect de discuție între politicieni de toate mâinile — și material pentru toate ziarurile românești și ungurești.

Inițierea unei episcopii ungurești constituie de fapt un mare pericol pentru biserică și neamul nostru, asta o înțelegem cu toții și — și lupta arhierilor pentru delaturarea ori prevenirea acestui pericol — se întemeiază pe suspinele aprobătoare a tuturor Românilor adevărați. Cine ar și cuteza să se îndoiască pe un minut măcar, că arhierii noștri nu vor duce lupta până la sfârșit — și că — nu-și vor da chiar și sufletul pentru dreapta noastră cauză?

Acesta e un lucru absolut sigur, de aceea noi suntem datori să ne punem toată încrederea întrânsii, și să ne abținem dela orice concluziuni deocamdată. N'avem să facem acum planuri pentru viitor, pentru că aceste au loc numai după ce se vor fi definitivat lucrurile, natural că și atunci numai planuri raționale.

De aceea cred, că cele scrise de „Tribuna“ în numărul său din 18 Februarie despre ceea-ce se pregătește bisericii noastre — la sfârșitul articolului de fond — nu pot să aibă aprobarea nici unui Român adevărat — și mai ales a nici unui gr. catolic adevărat. Sunt niște concluzii aceste, din cari nu întru atâta dragoste de neam reiese, ci cu totul altceva: ghiarăle! Da, — ghiarăle propagandei schismatice, care

știe folosi toate prilejurile pentru a pescui în turbure.

„Tribuna“ aduce ca un fapt împlinit — că Roma — ne-a abandonat. Că e lipsă să se facă o ultimă sfortare pentru a convinge Sfântul Scaun, că nu trebuie să ne abandoneze — și dacă nici atunci — oh, dacă nici atunci... Roma nu va înțelege, atunci nimic nu ne împiedecă să nu abandonăm și noi St. Scaun!

Ce ne mai împiedecă atunci — să nu sărim și noi din nou în brațele mântuitoarei — schisme!

De când s'a pornit mișcarea pentru inițierea episcopiei ungurești, a putut să știe ori cine că vom ajunge și la asta. Nu doarme scorpia, ci numai așteaptă să vie prilejul — să-și scoată ghiarăle. — Iată dar a doua primejdie ce se apropie cu pași repezi de biserică noastră — propaganda schismatică, ce bate la ușă deja. — Prin urmare vremile vor fi grele de tot, cine va avea putere să reziste tuturor ispitelor?

Noi suntem uniți cu trupul și cu sufletul. Noi suntem uniți pentru că credem, că biserică noastră e singură adevărată, singura care poate să asigure tuturor oamenilor de pe pământ mântuirea sufletului. Această credință a noastră trebuie să fie statornică, nici vijeliile cele mai puternice nu e iertat să o clatine. Vorbe de felul celor scrise în „Tribuna“ sunt numai fraze goale, cari acoper însă planurile ascunse ale unor oameni fără suflet, fără credință.

Datorința noastră nu e să ne retragem, asta o fac numai cei lași, ci să ducem lupta până la sfârșit. Că se va iniția episcopie maghiară? Asta se poate, dar e acesta motiv pentru ca noi să abandonăm Roma? Ce are a face inițierea unei asemenea episcopii cu mântuirea su-

fletului nostru? — Vom avea, da, vom avea datorințe multe și după inițierea eventuală a unei asemenea episcopii. E datorința — atunci întreit de mare, de a ne păzi turma de tot felul de lupi, și de cei îmbrăcați în haină gr. cat. maghiară — și de cei cu piele schismatică. — E datorința — întreită atunci — de a ne apăra așezămintele bisericii românești și naționalitatea bisericii.

Pe noi nu legile patriei, nu ordonanțele guvernului ne nimicesc, ci propria noastră slăbiciune. Să vină legile și ordonanțele cu miile și cu sutele, dacă nu vor fi trădători între noi — nu vom putea să fim răpuși. — Are guvernul, destule succese și între noi Români, dar toate are să le mulțamească — nu instituțiilor sale — ci — trădătorilor și celor slabi — cari sunt între noi. —

Să nu ne amăgească așadar vorbele goale. Nu, ci cu atât mai vârtos să ne punem pe lucru, să creștem generația ce vine după noi în spirit național. Datorința asta revine bisericii, școlii, ziaristicii, etc. Dacă noi, conducătorii ne vom înțelege chemarea, atunci inițierea episcopiei ungurești nu va constitui pericol național. Dacă înse se vor înmulți trădătorii, atunci și fără episcopie ungurească vom pierde terenul de sub picioare în tot locul, unde vor prinde acești trădători rădăcină. —

Iar datorința specială a noastră, a preoților, — când biserică noastră a ajuns între aceste două focuri, e de a ne pune cu puteri îndoite pe lucru: pentru a apăra pe credincioșii noștri de episcopia greco catolică maghiară — și pentru a-i apăra de propaganda schismatică — ori mai bine zis, pentru a-i apăra de viitoarea episcopie gr. orientală maghiară. Să ne stringem ca un zid tare în jurul mai marilor

noștri și să nu încetăm nici pe mai departe a predica dragostea față de legea și limba noastră, unirea cu biserica cea adevărată, care conduce pe toți la mântuirea sufletului.

Septimiu Popa.

Un memento.

În zilele trecute călătoriam cu trenul ce duce pe Târnava-mică cu un alt Frate în Hr. mai în etate. Privirile ni-se îndreaptă spre imensa apă, ce împinsă de stânci cari s'au tănit la poduri, a dat navală peste râturile cele roditoare. Undele rătăcitoare spală de ambele părți linia ferată, încât se părea că călătorim pe mare. Arborii sbureau alături cu noi în un mers lin, în câteva căsi apa sta să deie peste praf, iar colo sub un deal câteva grămezi de năpi coperite cu pământ ca și niște stânci din mare își ridicau capetele rotoveie.

La gara proximă vine în mijlocul nostru un Domn, bine dispus, dela oficiul silvanal. Și după ce ne spunem scopul umbletului nostru, ne reflectează în limba lui Árpád: „*Legalább jól pálinkázta*“. Atinși de aceste vorbe ironice îi răspunde confratele: „Domnule, eu după amiază nu folosesc rachiu, poate dimineața, dar nici atunci nu mai mult decât D. 5a, iar fratele mai tinăr de loc; din contra în mai multe rânduri și-a ridicat cuvântul contra folosirii alcoolului la funcțiunile bisericesti“. Văzând domnul nostru că n'a prins gluma-i riscată, și că nuca aruncată în părete i-a venit în cap, își cere scuzele sale și se explică că n'a intenționat să ne vateme, fără ca unul ce în ofi-

ciul său mai de multe ori a umblat pe sate, a voit să facă aluziune la stările noastre dela pomeni, botez, sfințirea mărului, când une-ori și preuteasa însotește pe preot etc.

La aceste îi dau să înțeleagă că preoțimea deșteaptă în ziua de azi luptă din toate puterile contra acestor abuzuri, și-a pus în program pe lângă alte îndatoriri sociale ce le are și stărpirea alcoolului la orice funcțiune bisericească, unde nu se prescrie. Dacă aceasta nizuință nobilă nu va succede dintruna, sperăm că rând pe rând o să putem delătura acel abus atât de adânc înrădăcinat în viața poporului.

Între aceia se ivesc niște sălci pe cari erau puși jichi de pe hotar, cari în mijlocul apei aveau înfățișarea de faruri, se apropie satul. Trenul fluieră una răgușit și salutându-i mă dau jos. Pe drum către casă sunetul trenului îmi vuia mereu în urechi, iar cuvintele „*Legalább jól pálinkázta*“ ca un echo repetit nu mă slăbeau de loc. — Ce să mai zici, poate că respectivul să aibă tot dreptul. —

Acest episod atât de elocvent, care cuprinde și un trist adevăr m'a îndemnat, ca alături de noua mișcare ce se ivește în ziaristică mai la tot pasul să adaug și eu ceva.

De urmările dezastruoase ale alcoolismului s'a vorbit și scris mult, dar de fapt puțin s'a făcut. Un lucru rău și de condamnat e că beuturile spirituoase și-au făcut loc la funcțiunile bis. și eu cred că toată mișcarea contra alcoolului se poate mărgini deocamdată la delăturarea lui dela funcțiunile bis. Sfințenia serviciilor divine și convingerea noastră ne obligă la aceasta, aici ni-se dă și posibilitatea învingerii, numai energie să avem. Până când preotul binecuvântă și el primul închină, nu poate fi

vorbă de estirparea acestui abus, și străinii o iau ca batjocură la adresa preoțimeii

Am auzit din gura multor oameni cuminiți zicând, nu de preot, de cutare cantor: „Domnule, la cantor ca față bisericească îți stă rău să beie în crismă, când îl văd că bea alături cu noi, nu-l țin vrednic să cânte din cărțile cele sfinte, căci nici el nu e mai bun ca mine“. Iată cum judecă și țărânul cu mintea lui sănătoasă.

Aceste ne pot fi un memento pentru viitor, ca să nu ne compromitem înaintea lumii din slăbiciunea noastră, să nu ne perdem vaza înaintea poporului, care începe a se deștepta, trebuie să reparăm greșelile din trecut.

E adevărat că acțiunea ce o începe cutare singur nu va avea efectul dorit, trebuie să ne stringem rândurile, să arătăm o anumită solidaritate și uniformitate în această mișcare. Să începem chiar noi preoții și inteligența în cazurile ce eventual ar obveni în familia noastră, să dăm pildă.

Potrivit cu postul paressemelor, când ni se impune nu numai abținerea dela mâncări de dulce ci și dela beuturi, isvorul atâtor rele, aceasta să o accentuăm cu aplomb în predicile acestui timp sacru. În sinoadele ce le vom ținea să discutăm pe aceasta temă, și decât să mai suferim acest abus, mai bine să ne depărtăm imediat după terminarea funcțiunii sacre, ca așa și prin absența noastră să avertisăm acest obicei detestabil.

În acest veac numit și al aerostaticii, să ne ridicăm cel puțin la atâta, ca să desfacem abuzul cu alcoolul dela orice funcțiune bisericească.

Un alt frate.

FOIȚA.

Henrich Ibsen.

Moartea Aasei.

Trad. de A. Nan și V. Al-George.

Persoanele: Aase, mama lui Peer din Seleburd, o femeie bătrână care se luptă cu moartea; Peer, care s'a refugiat dinaintea dușmanilor săi în sânul codrilor din munți; Julia, o femeie bătrână, care s'a dus să chema un preot la bolnava ce se sbuciumă în chinurile agoniei.

Scena: În coliba strâmtă a Aasei. E noapte. Pe vatră vre-o câteva vreascuri mai schintează a lene. Aase-i așezată în un pat întins pe-o lavită învechită; din când în când tresare și cu groază și aruncă mâinile prin aer. Lângă piciorul patului un scaun cu trei picioare stă de pază, iar pe el horcăe o mătă somnuroasă.

Aase:

Azi nu mai vine, nu. Zadarnic mi-a promis! Credință nu-i subț soare!... Căci el... chiar el zăvorul inimii și-a nchis... Copilul meu... Mă doare, Mă doare sufletul!... Și zilele-mi se scurg Spre muta vecinicie, Și-un pas, un singur pas desparte-mă de voi Bătrâne cer și glie!

Peer: (vine)

Trăiești măicuță!

Aase:

Tu ești dragă? Ai sosit

În pace de pe cale?

O!... Doamne! Doamne! Oameni răi îți duș- [mănesc

Seninul sorții tale,

Peer:

Și mi pasă mie doară?! Un singur dor aveam: Să văd nu ești bolnavă.

Aase:

Deci Julie, ai voie pasu-ți de-al struni, Și eu să plec spre slavă!

Peer:

Ai merge mamă? Unde, spune-mi unde? Zi!... Doar nu te mână soartea?...

Nu... nu... Măduc spre țări frumoase ca un vis Și prag i-mi este moartea.

Peer: (se înfioară)

Și nu-i frumos acest ținut cu munți și flori, Cu râuri liniștite?...

Dar tremuri mamă... tremuri ca o frunză... ce-i?

Aase:

Dragă's pe sfârșite...

Mai am o clipă, două să trăiesc aici...

Tu genele-mi le prinde,

Iar trupul istovit de trudă și năcaz

De mijloc mi-l cuprinde

Și 'n un sicriu de brad, frumos într'aurit

Să-l pui să s'odihneasă...

Peer:

O Doamne, mamă! Cruțați de dureri

Odrasla pământescă!...

Aase:

Dar ăla-i scump copile... scump... și nu-s creștari (Privește neliniștită în jur)

Ce vinde nu mai este...

Peer:

Eu simt destul... eu simt, că vina e a mea, Dar asta-i veche veste.

Aase:

De n'aș fi suferit de când erai copil Purtarea-ți blăstămată! Căci nice când, n'ai fost de cinste, om cu cap, Cu mintea așezată. Cum mă luai în răs tu totdeauna, știi?... Când te învâțam la bine.

Peer:

Îți vin în minte posnele ce le-am făcut? Mai știi tu ce-i de tine?

Lăsămu-le aceste azi, lăsămu-le,

Căci mâne încă-i vreme

(S'așează pe stavila patului)

Acum avem așa de multe de făcut

Și sufletul nost geme

Subt sarcina atâtor strașnice dureri,

Ce rod în noi barbare...

Deci vino să ne spovedim ca doi bătrâni În astă seară mare.

Aase:

De mult se vaită ăst motan, și geme greu Ca omul care moare!

Peer: (abătându-se)

Și ce-i mai nou pe-acasă?

Învățământul industrial.

Povețe pentru aceia, cari vreau să-și dea copiii la vre-o măiestrie.

(Continuare și fine).

2. Școli pentru prelucrarea lutului (Olărie, Iteramică). Destinațiunea școlilor acestora este a da avânt industriei de casă a țintului, în care sunt situate, de altă parte a pregăti lucrători măestri, cari sa poată înlocui pe lucrătorii străini, și să împuțineze importul manufacturilor din țări străine.

Cursul e de 4 ani, condițiile de primire cam acelea, cari s'au înșirat mai sus.

Școli de acestea (agyagipari szakiskola) sunt în Ungvár, Magócs și Hodmezővásárhely; iar în Székelyudvarhely ca o secție a școlii: magy. kir. állami kő- és agyagipari szakiskola.

3. Școli pentru cioplitul și poleitul pietrilor (Sculptura).

Școala de specialitate în Zlathna (Zalathna): m. kir. állami kőfaragó és kőesiszoló szakiskola.

Cursul e de 4 ani.

Afară de aceea, ca secțiunii la școlile industriale din Cluj și Székelyudvarhely.

4. Școli de țesătorie.

De acestea sunt în:

a) Cisnadie (Nagydisznód), államilag segélyezett szövőipar szakiskola, pentru dezvoltarea industriei în țesutul lănei.

b) Késmárk: m. kir. állami szövőipar szakiskola.

c) Kassa: Kötő-szövőtanműhely, în legătură cu o fabrică.

5. Școala de păpucărie și curelărie în Sibiu (Nagyseben) sub numele: Államilag segélyezett bőr- és cipészipar szakiskola.

Cursul e de 3 ani, condițiile de pri-

mire ca la celelalte școli de industrie inferioară.

Școala are și internat, în care se primesc elevi săraci și gratuit.

6. Școala de orologerie și mecanică în Budapest. sub numele: állami mechanikai- és órászipar szakiskola.

Cursul e de 4 ani, condițiune: absolvarea alor 4 cl. medie sau civile.

În școala aceasta nu se pregătesc mecanici, în toțeles comun, după care mecanic se numește fiecare lăcătar și mașinist, ci se înțeleg fabricanții de mașinării mai fine: cum-pene, aparate fizice, compase, teodolite șel.

7. Pentru tipografie în Cluj (Kolozvár) „Nyomdaiskola” susținută de reuniunea tipografilor cu ajutorul camerei comerciale și industriale de acolo.

8. Pentru croitorie în Budapesta (reáltanoda utca) susținută de reuniunea croitorilor de acolo.

9. Pentru coșărcărie în Bellus și Békés, sub numele: m. kir. állami kosárfonó tanműhely.

Cursul e de 3 ani.

10. Pentru fabricarea jucăriilor de copii în Hegyhánya—Széklakna.

Cursul e de 2 ani. După absolvirea acestuia elevii se aplică sau la prelucrarea lemnului sau continuă în a se perfecționa în fabricarea jucăriilor de copii.

B) Cursuri medii.

Scopul acestora e, ca prin instrucțiune teoretică și practică, să se pregătească măestri, cari pot ținea pași cu progresele timpului și sunt în stare să aplice rezultatele invențiilor, ce se fac din zi în zi.

Cursurile sunt de câte trei ani, la cari se primesc tineri trecuți de 15 ani, absoluți de clasa a treia a școlilor populare superioare, sau de clasa a patra a școlilor medii sau civile. Se primesc mai departe acei elevi,

cari au absolvat cu succes bun un curs de trei ani la vre-o școală inferioară de industrie.

Cei ce nu pot produce astfel de testimonii se supun la un examen de primire.

Afară de aceea se recere ca candidatul să fi făcut praxă în o lucrătoare, cel puțin timp de două luni. Preferiți sunt aceia, cari pot dovedi o praxă mai îndelungată.

La cereri se alătură aceleași documente cari s'au înșirat la cursurile inferioare.

Absolvenții școlilor acestora au dreptul la anul de voluntar, dacă au fost susceptiți la curs pe baza unui testimoniu de clasa a patra a școlilor medii sau civile.

Dacă au fost primiți pe baza unui examen, atunci trebuie să servească la miliție trei ani. Au însă favorul, de a fi aplicați la bransa de care se ține măiestria lor, și în timpul acela li-se înmulțesc cunoștințele. Mai ales aceia pe cari li aplică la marină au ocaziune să învețe multe, și să cunoască multă lume.

Absolvenții școlilor, se aplică ca practicanți la fabrici și întreprinderi mai mari, și în lucrătorile căilor ferate. Afară de aceea își pot exercia măiestria, ca măestri de sine stătători.

Dacă voiesc să continue studiile se pot înscrie la cursul de un an al academiei comerciale, s'au pot deveni învățători la școlile inferioare de industrie sau la școlile civile împreunate cu cursuri industriale.

Școli mijlocii de industrie sunt:

1. Budapest (VIII Népszínház utca 8 sz.) sub numele: m. kir. állami középiparis-kola, cu cinci secțiuni: arhitectură, mecanică, chemie, prelucrarea metalelor și prelucrarea lemnului.

2. În Kassa, sub numele: m. kir. állami gépészeti iparis-kola.

Aase:

Nu-i nimic... nimic,

O fată doar din munte,

Ce trage rar, din când în când spre codri cei
Cu pletele cărunte.

(Va urmă).

Surprinderi.

Să fii cât de delicat mire, totuși se poate să-ți uiți de onomastica miresei tale.

Tinerul Florescu oficial de bancă, își cerceta după munca și oboseala zilnică, regulat în toată seara, frumoasa și iubita sa mireasă, cu numele Flora. Intocmai și în 4 Maiu, ziua numelui ei. Ziua întreagă se cugetase la bălăoara sa, care i-a fost răpit inima, dară era cât pe aci să uite de onomastica ei, de nu trecea din întâmplare pe dinaintea unei vitrine cu flori.

De-odată îi mai veni ceva în minte. Se caută grabnic în buzunar, da! Era aici minunata hârtie, pe care-o cumpăraseră chiar azi dela un coleg.

Respectivul, avea lipsă de bani, — ca totdeauna — și nu putu scăpa din încurcătura, decât vânzându-și și ultimul los, aflat la masa de scris.

Buchetul a plăcut de minune.

— „Și încă ceva adause mirele”. Frumoșii ochi luceau drăguț.

„Un los, un Danama-los, cumpărat încă

pe când petreceam în Paris, cu mari șauze de câștig”.

„Când va fi tragerea?” întrebă curioasă Flora.

„Măne în 5 Maiu, și câștigul principal face 500.000 franci”. „500.000 franci” și iarăși strălucneau frumoșii ochi, ca și când ar fi pachetat deja suma considerabilă.

A doua-sară, ca de obicei venind tinerul la iubita sa mireasă, ea îl întâmpină emoționată.

„De bunăseamă, știi? — losul meu — ...

„Da, da —

„Câștigul principal! 500.000 franci! Ah! câți bani! Nu-mi vine să cred!”

„Dar, Flora dragă —

„Ce dar! Am cetit eu cu ochii mei în ziar, că losul meu a luat câștigul principal. Ce noroc! Și acum dle Florescu trebuie să-ți fac în grabă o mărturisire”.

„Mărturisire?”

„Poate nici prin minte nu-ți trece, că înainte de-a te cunoaște pe D-ta, aveam un roman întreg în trecutul meu. Avusei un instructor pentru pian, — și noi voiam să fim laolaltă pe vieată!”

„Și, apoi ți-ai schimbat părerea D-ta? Sau el?”

„Au pășit la mijloc părinții mei. Rolf avea așa puțină nădejde în viitor...”

„Rolf l'a chemat? Într'adevăr interesant!”

„Părinții m'au constrins să abzie... ah! multe lacrimi am vărsat...”

„Apoi te-am cunoscut pe D-ta, ne povesteau că ai un frumos venit, poziție respectabilă, și un strălucit viitor!”

„Așadar am fost numai un scut și totodată și un fel de: bani albi pe zile negre?”

„Acuma însă d-le Florescu, având eu atâția bani, toate aceste nu mai sunt necesare!”

„Cum să înțeleg aceasta?”

„Acuma doară pot lua pe Rolf! Luând losul meu câștigul principal, nu mai trebuie să fim îngrijați de viitor!”

„Și părinții D-tale ce zic, sunt înțeleși?”

„Mamica ce-i drept — a zis, că s'ar gena să fie de față când ți-ai spune... că a-și fi o recunoscătoare...”

„O Doamne! Recunoștința e o virtute îmbătrânită!”

„Nu i așa? Și apoi cred, că înțelegi — dacă iubesc pe Rolf...”

Tinerul se sculă.

„Înțeleg totul” replică el, luându-și bastonul și pălăria, iar ea îl privia liniștită.

„Numai cât cu compătimire, dacă trebuie să te clarific — deși poate te va atinge neplăcut, — losul D-tale n'a luat câștigul principal”.

„Nu câștigul principal? Doară numărul a fost publicat în ziar și consumă perfect!”

3. Pentru *arta decorativă* în Budapest (IX Kirzsi utca 31) sub numele: m. kir. iparművészeti iskola.

Are de prezent 6 secțiuni:

1) pentru sculptura ornamentală,
2) pictură ornamentală,
3) feralbari (tinichgii) și smălțuitori (email),

4) xilografi (scobitori în lemn),
5) holcografi (scobitori în aramă),
6) desemnatori și proiectatori de mobilatură.

Cursul e de 5 ani, condițiunile de primire ca mai sus.

4. Școli *metalurgice*.

Statul susține două școli de acestea, una în Felsőbánya și una în Selymechánya, cu numele: m. kir. állami bányaiskola.

Private încă sunt două: în Sácărămb (Nagyág) și Dobsina.

Aceste patru să nu se confunde cu academia de montanistică din Selymechánya.

Școlile metalurgice au trei secțiuni:

a) Un curs de pregătire, cu aceeași destinațiune și condițiuni de primire, ca în școlile de industrie primare, cu aceea deosebire, că se recere etatea de 17 ani impliniți și o praxă de cel puțin doi ani în o baie de sare sau de metale.

b) Cursul comun, cu condițiunile de primire pentru școlile de industrie secundare, și cu o praxă de un an, din care o lună să fie în biroul băncii.

c) Absolvenții cursului comun trec sau la cursul de mine propriu zis, sau la coburi.

C. Lângă unele școli *poporale superioare* sunt sistemizate școli primare de industrie. Într'un curs de 3 ani se învață paralel cu școala poporală superioară și o meserie.

Absolvenții au aceeași pregătire și aceleași drepturi ca și absolvenții altor școli industriale primare.

„După ziarul de dimineată, da a fost o informație telegrafică, numărul tras însă s'a dat greșit, dar s'a cores în ziarul de seara, nu numărul: 1833425 a câștigat, ci numărul: 1835425“.

„Nu glumești?!“

„Losul n'a luat câștigul principal și e adevărat, dar n'are a face. Poate să-l iee în viitor, iar d-ta vei avea să mai aștepti puțin cu dragălașul Rolf. Atâta e tot.“

Rămas bun d-soară Flora! salut pe d-na mamă și pe dl Rolf“.

„Vrei să mergi? Vrei să mă părăsești? Ești în stare d-ta să mă părăsești astfel?“

El era la ușă

„Vezi, poți dărui un los și totuși să faci un câștig.“

Noapte bună!

Tradusă de: *Letiția și Petru.*

Epigrame.

Inter rivales.

Tu de sus când cauți la mine
Mă zărești atât de mic,
Eu te văd, când ești aproape
Intr'atâta mici pitic.

Dr. Birlea.

De acestea sunt:

a) Alsó Mecenzéf cu un curs de industrie de fier,

b) Huszt. măsurit artistic.

c) Kézdi Vásárhely, lăcătari și măsari.

d) Nyárad-szereda, cioplitorie în lemn.

e) Zay-Ugrocz, cioplitori în lemn.

Condițiunile de primire ca la școlile de industrie primare.

D. Lângă unele școli *civile* sau îmbinate *cursuri de industrie și atelier*.

1. Budapest, Galgócz și Kapsár, cu ateliere de măsari, sculptori în lemn și de strungari.

2. Kismárton, cu atelier de lăcătărie.

3. Nagyszöllős și Sepsiszentgyörgy cu atelier de lăcătărie de artă.

Condițiunile de primire abat întru atâta dela cele înșirate la școlile de industrie primare, că se recere ca concurentul să fie absolvat trei clase ale școlilor medii sau civile.

Cursurile sunt de câte 3 ani.

De încheiere mai adaug ceva cu privire la spesele de susținere. Unele dintre școlile acestea sunt împreunate cu internate, și la acelea taxele anuale sunt mai mici de cât la internatele pentru școlile medii.

La fiecare dintre institutele acestea sunt sistemizate și câteva stipendii.

În urmă, ceace ușurează mai mult susținerea e, că după un timp oarecare, uneori deja după o jumătate de an, elevul se împărtășește din prețul lucrului ce a prestat în școală, așa încât părinții elevilor singuritori scapă curând de spese.

La tot cazul spesele susținerii sunt mai puține ca la o școală medie.

Șovinism unguuresc sau un Iuda românesc? În „Ujság“-ul din Cluj, nr. dela 27 Febr. s'a publicat o notiță privitoare la „maghiarii gr-cat“ din Cluj, pe cari autorul notiței ar dori să-i conscrie cineva, spre a cere să fie luați și ei în seamă la episcopia maghiară proiectată în Hajdudorog „Gazeta Transilvaniei“ în nr. său dela 23 l. c. înregistrează aceasta machinație și o pune în socoteala „apucăturilor șovinite“. Ei bine, trebuie să spunem, că de astădată nu șovinismul unguuresc, ci numai perfidia și duplicitatea unui român își arată ghiarale. E destul a ceti cu atențiune textul acestei notițe spre a se încredința ori cine, care știe unguurește, că autorul ei (unul nu „mai mulți“, cum îi place să se ascundă) nu este un maghiar. Stilul, greșelile elementari de gramatică, câteva scăpări de cuvinte, — apoi „iscălitura“ tendențioasă, dar cunoscută „din alte târguri“, arată din destul, că autorul e un — român: cunoscutul anonim român, care atâtea intrigi și denunțări tendențioase a plasat în acest „Ujság“ al Clujului. Același, care a denunțat biserica din Cluj, că se restoarnă, cerând închiderea ei, pentru a veni chiar poliția să constate minciuna; același care este neobositul plastograf și intrigant al Clujului, și care crede, că arătându-se primejdios poate să stoarcă ceva pentru sine.

Ce să-l mai căutăm, doar lumea îl știe!

Corespondințe.

Reuniunea „sf. Maria“ a femeilor gr. cat. din Tic.

De multeori mă gândeam în viața-mi de cleric și pe urmă după ce am absolvat st. teologie, de multeori mă cugetam zic la acel colț din via Domnului, unde și eu voiu avea să ajung cu ajutorul lui Dumnezeu de lucrător, ba mai mult chiar, îngrijitor și ispravnic al tainelor Domnului!!

Și când mă cugetam la aceste clipe, totdeauna mă cutremuram până în adâncul inimii, de o parte pentru răspunderea aceea grea, ce o are un părinte sufletesc pe umerii săi; iar de altă parte știind, cât de nevrednic e omul, pentru o dirigătorie așa înaltă, la care după cum zice un sf. Părinte, nici ingerii din cer nu pot ajunge!! Imi veneau atunci în minte cuvintele mult cuprinzătoare, ce au răsunit cândva de pe buzele dulcelui Isus „Ce ar fi trebuit să fac încă viei mele și nu am făcut“ și în această luptă sufletească pare-mi se șopteau cuvintele tainice „Oare vei putea zice și tu așa în ziua, când Dumnezeu îți va cere samă de sufletele ție încredințate?!“

Mi-am primit apoi cu vremea și eu partea de ogor înțelenit, unde trebuie să-mi folosesc talantul, ce bunul Dumnezeu mi-a dat. Nu am prea fost optimist; dar ca plugarul să dea de atâtea pietri până ce să poți trage o singură brazdă nu am crezut!! Un argument cât se poate de puternic pentru dovedirea adevărului, exprimat așa de frumos de s. Apostol Paul în cuvintele: „Nici cel ce plantează este ceva, nici cel ce udă, ci Dumnezeu, care dă creșterea“.

Cu cât trudești însă mai greu, cu atât îți e și bucuria mai mare atunci, când ajungi să vezi, că din sămânța aruncată a picat barămi o mică parte în pământ bun și aduce roadă!

Precum la ori ce popor, întocmai așa și la poporul nostru mamele sunt acelea cari pot infiltra mai curând și mai cu efect sentimentul religios în sufletul fraged al pruncilor lor și prin urmare ele sunt acele, cari pot da bisericii și societății membri folositori cu caracter de oșal. Tocmai de aceea m'am ocupat mult de cugetul cum a-și putea face ca toate mamele — din comuna unde din darul lui Dumnezeu păstoresc — să fie conștie de această datorință sfântă a lor și cum să le pot lega mai tare de inimă împlinirea acesteia. Cu ajutorul lui Dumnezeu am și aflat o cale, pe care mergând mai ușor să le pot intruni la sf. biserică, unde este izvorul cu „apa vieții“ din care dacă bea cineva nu mai însetează.

Am pus adevărată bază unei „sfinite reuniuni Mariane a femeilor gr-cat. din Tic“ a cărei statute. P. V. Consistor Mitropolitan s'a îndurat prea grațios ale și aproba în 7 Octombrie 1911 sub Nr. 7941—1911.

Totodată am comandat niște iconițe mici cu chipul P. C. Vergure Maria și a dulcelui Isus, cari binecuvântate fiind s'au împărțit membrilor reuniunii — pentru ale servi de un *momento* — a datorințelor ce leau luat asupra lor când au intrat în sânul acelei reuniuni sfinite!

Cine ar putea spune, ceace se petrece în sufletul acelor mame, atunci când pline

de evlavie își vor apropia de buze iconița sfântă a P. C. Fecioare și vor rosti câte-o rugăciune în onoarea împărătesei cerului; sub ocrotirea cărora au intrat și ele într'un mod special. Cu ale lor rugăciuni îmi unesc și eu rugăciunile, rugând pe Maica îndurărilor să le deie darurile de lipsă pentru a putea fi soții credincioase și mame cu adevărat creștine; conducându-le astfel pe urmele adevăratelor matroane române.

Tic. la 18 Februar 1912

Liviu Costea, adm. par. gr.-cat.

Reviste.

Organizarea economică a slovacilor. Într'una din zilele trecute au ținut conducătorii slovacilor o mare consfătuire în Budapesta, unde au hotărât, ca să înființeze o centrală a însoțirilor lor economice. La aceasta consfătuire au luat parte toți bărbații de seamă ai slovacilor și o mulțime de delegați ai însoțirilor din provincie. A fost de față și *Francisc Kroihera*, subdirectorul centralei însoțirilor cehe, care într'un discurs avântat a arătat importanța cooperativelor sătești și din partea sa a promis tot sprijinul mișcării slovacești în direcția aceasta.

Scopul însoțirilor l'au fixat în două puncte:

1) Vor procura pentru sătenii slovaci toate recvisitele economice, precum și sămânțuri, gunoii artificial, etc. pe cari le vor aduce din Boemia.

2) Vor înființa diferite cooperative și prin aceasta vor începe organizarea economică a slovacilor.

*

Izolarea Iusthistilor. După cum s'a putut prevedea Kossuthiștii au capitulat și au hotărât depunerea armelor. Șeful lor F. Kossuth e bolnav, dar Apponyi al doilea șef după multe consfătuiri cu ceilalți grofi din partidul kossuthist a hotărât, că nu dorește continuarea luptei, care poate fi dezastruoasă pentru „națiune”. O parte a partidului kossuthist nu voește să știe însă de capitulare, ci pretinde ca cel puțin să se lase mână liberă partisanilor, ca se facă ce vor voi. Apponyi însă nu e aplicat la aceasta și pare că nici majoritatea partidului, ci vrea să cunstrângă pe toți kossuthiștii la supunere necondiționată prin o hotărâre de partid,

Ținuta aceasta a kossuthiștilor se explică ușor. Acesta de mult nu mai pare a fi partid opozițional

în spiritul programului, pe care îl reprezintă, ci mai mult opoziția favorisată de guvern, prin care își ușurează partidul liberal situația în Viena, iar acasă face pe grozavul. Mai ales decând și-au luat refugiul în acest partid toți grofii și reacționarii, e numai umbră, și a fost destul ca emisarul guvernului contele Andrassy sa-i sperie cu votul universal și cu naționalitățile, ca să se arunce în brațele guvernului. Astfel au rămas Iusthiștii singuri, izolați. Cu toate acestea se par hotărâți a lupta voinicește, de nu va întreveni și aci ceva. Vre-o spaimă de români sau naționalități. Căci așa ceva iute schimbă ținuta oamenilor și față de noi toate partidele ungurești au același program.

Noutăți.

Iubitul nostru poet Gheorge Coșbuc a petrecut seara de ieri în Blaj. A fost întâmpinat la gară de mai mulți admiratori, cari au luat masa în casa ospitalieră a prietinelui nostru *Gavril Precup*, unde au petrecut câteva ceasuri neuitate în societatea distinsă a poetului. Azi la orele 9:30 a. m. măestrul Coșbuc a plecat, anunțându-ne, că a terminat minunata traducere a *Odisseei* și că o pune, zilele aceste, sub tipar.

Intru mărirea lui Dumnezeu. *Simion Anca* comerciant în Dicső-Sztrmarton a dăruit bisericii gr.-cat. din Somostelnic suma de 20 cor. cu ocaziunea cununiei fratelui său Aurel. Deci îi aducem mulțumitele noastre și pe casea aceasta. În numele comitetului parohial Somostelnic la 16 Februarie 1912 *Teodor Zogorean*, curator.

Membrii români din cogregația comitatului nostru. *Virilști:* Dr. Victor Mihályi, I. M. Moldovanu, Ioach. Topoian, Ioan Cirlea, Dr. Ales. Pop, D. Aug. Dumitrean, Dr. Octavian Prie, Teofil Faur, Dr. Laur Pop, Tr. Boțian, I. F. Negrușiu, Dr. Dănilă Szabó, Petru Fizeșan, Nic. Adamovici, George Bărbat, Dr. George David, Const. Colbasi, Oprea B. Popa, Ioan Rusan, Sim. Ispas, Dr. Ioan Marciac, Nic. Foreșcu, I. Chirilă, Ioachim Fulea, Sim. Onit, Teod. Lobont, Sim. Crăciun, Rubin Patița, Vas. Orasan, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Ioan Rece, Avram Grecu, Ios. Muntean, Dr. Laur. Nestor, Ioan Maior, Artem Blăjan. — *Aleși:* Nic. Draia, Flor. Rusan, Ioan Teculescu, Parteniu Rozor, Sim. Micu, Isaia Popa, Eug. Pantea, Dr. Aurel Gerasim, Nic. Albu, Emil Maxim, Dr. Ioan Pop, Ioan Păcurar, Dr. Izidor Marcu, Ștefan Pop, Andreiu Pataki, Dr. Ioan Sâmpalean, I. Br. Hodosiu, Gav. Pop, Dr. Vasile Suci, Ștefan Roșianu, Gav. Precup, Dr. Ioan Raț, Dr. Al. Nicolescu, A. C. Domșa, Vas. Vasilca, Ioan Maior, Dr. Camil Velican, Valer Dăian, Ioan Pop, Ioan Aron, Chir. Curta, Iosif Anghel, Dr. Petru Metes, Dr.

Aurel Savu, Emil Bitea, Iuliu Montani, Nic. Cristea, Eman. Beșu, Lud. Gurca, Enea Bota, Nic. David, Iosif Gomboș și Dr. Victor Macaveiu.

La fondul casei împreunate cu hală de vânzare al „Societății meseriașilor români din Blaj” au contribuit: Ilus. Sa Episcopul Dr. Vasile Hossu 30 cor. Dr. Belu Cosmuța medic Budapesta. Niculae Solomon, protop. Ludoș câte 10 c. I. Magde, preot Drâmbar. Dr. C. Bulcu, canonic Orade. R. Marchiș, vicar Carei câte 2 c. Dr. I. Raț prof. Blaj, I. Moldovan, cassar Blaj, I. Pușcaș, arândator Blaj, I. Moldovan, notar Bobohalma, C. Domșa, Inv. Poiana Aiudului, Dr. O. Domide, canonic Gherla. Dr. Valer Frenț, protopop Oreștie, câte 1 cor. candidați de preoți din prilejul hirotonirii: I. Bărbat 2 c. O. German, Sabad, A. Folea, Giuluș, N. Pop, Făgăraș, P. Grama, Mihaș, S. Hătegan, Șeșu câte 1 c.

Epilepsia a fost considerată veacuri deardându-l ca *morb incurabil*. Credința aceasta și-a pierdut orice hază în timpul mai nou, fiindcă avem informațiuni temeinice, că un medic specialist din Budapesta vindecă pe cei epileptici pe cale științifică și după un sistem probat, astfel, că le aduce o vindecare radicală, eeeace o dovedește numărul cel mare al oamenilor vindecați. Medicul amintit e Dr. Szabó B. Sándor (Budapest Nagyköröna utca 18), carele dă gratuit informațiuni celor ce caută vindecare. (32) 1—1

O excursiune la Ierusalim. Comitetul societății de excursiuni culturale din România a hotărât să organizeze anul acesta o frumoasă excursie la Ierusalim cu ocazia sărbătorilor sf. Paști. Pot lua parte și persoane, cari nu sunt înscrise în societate. Inscriserile se fac la sediul societății, București calea Victoriei nr 58.

Mulțumită. Direcțiunea gimnazului din loc, exprimă mulțumită Onoratei Direcțiuni a casei de economii „*Furnica*” din Făgăraș, care a dăruit *Mesei studenților săraci din Blaj* 100 cor. asemenea Onoratului *Zuharie Pop* preot în Beșimbac, care a trimis acestei mese 16 cor. adunate din jocul miresei, cu ocaziunea căsătoriei învățătorului *Ioan Netoșian* și *Rozica Solomon*.

— Ulterior aducem mulțumită și pe această cale On. Domn Ioan Brânzeu preot gr.-cat. în Cinguzăl, care și-a rescumpărat prețul învătări trimițând pentru scoala noastră gr.-cat. din Iara-inferioară suma de trei coroane. În numele comitetului aranjator *E. Irimie*.

Economii și grădinarii cum se cade, cari își știu face calculii în ale economiei, cumpără *sămânțuri* numai dela *Mauthner*, chiar și atunci, când dela alții le-ar putea cumpăra mai ieftin. Ei au aflat, din experiență că prețul redus se poate face numai în paguba cumpărătorului, luând marfă de ecalitate mai proastă. (31) 2—13

Posta Redacțiunii.

Un participant. Avem altă corespondință iscălită. Dela anonimi nu publicăm nimic.

Amicus. Dorința Dtale se împlinește și fără de a mai publica articolul, care și de altcum ar trebui mult îndrepat.

Cătră confrăți. Am declarat discuția de încheiată.

Burlacul. Versurile trimise nu se potrivesc absolut de loc cu caracterul foii noastre. Mai bine ceva proză mai serioasă.

Partea Literară.

VOEVOZII.

Povestire originală a „Unirii“.

de Dela Bistrița.

PROLOG.

(Continuare).

— Și știți, boeri d-voastră, — urmă Tăutu, că Bogdan Vodă a făcut din voinicul nostru vâtav de aprozi? Și umblă vorba, că Bogdan i-ar fi zis la întoarcerea sa: „de-oi muri, ești vrednic să-mi urmezi la cârmă!“ Boeri d-voastră, — de aceea să nu pierdem vremea și să ne înțelegem odată, să alegem de Vodă pe Ștefăniță! Adevărat e, că Bogdan a lăsat trei urmași: pe Ștefăniță, pe Lăpușneanu și pe Cornea. Fatul din urmă e nevârșit și credem boerilor, că nu ne vine la socoteală să-l facem Vodă. Cât despre Lăpușneanu, un băiat de vre-o zece ani, se zvonește că s'ar fi dus cu mă-sa în Poenția, unde Vodă li-a făcut danie cu o moșie. Vedeți, că acum nu ne tormai vine la socoteală, să căutăm pe Lăpușneanu prin Țaraleșească! Mai ales când avem pe altul și cu mintea coaptă și voinic și deștept, pe vâtaful de aprozi din Cetatea-Albă, pe Ștefăniță!

— Tare bine, tare bine a mai graiit Vornicul! — Sus cu Vornicul! — Se trăească Ștefăniță! — Sus cu noul Vodă! — Călcăm pravila! — Noi nu-l voim de Vodă! — Noi voim pe Rareș! — Noi pe Lăpușneanu! — Noi pe Ștefăniță! — Pe Ștefăniță!

Unii din boeri zbieau din toate răspunerile, voind să astupe gura celor ce nu țineau cu Ștefăniță. Alții băteau cu picioarele și amenințau cu pumnii pe cei ce țineau cu Ștefăniță.

În sfârșit, după-ce își obosiră gâtjele de răcnit, se dămoliră, dând cuvânt protovistierului Moțoc:

— Boeri cinstiți, dar cum vă vine, de nu voiți să pricepeți, de ce Vornicul Tăutu se dă așa în vânt după Ștefăniță? Fiind-că jupânul Vornic e rudă cu dlui. Maica lui Ștefăniță, jupâneasa Stana, deloc de naștere din Iași, e o nepoată de-a Vornicului. Mă-sa, care stârnește din răspuneri, ca fecioru-sau să ajungă Vodă, și-a pus toată nădejdea în Vornicul Tăutu! Și...

— Jupâne Moțoc, se mântui cu palavragiile și snoavele d-tale, că ai să dai seamă de cuvintele ce le spui acumă, — grăi Tăutu infuriat.

După aceste se auziau cuvintele unor boeri: Să vorbească, să vorbească jupânul Moțoc.

— Și cum v'am zis, cinstiți boeri, — continuă Moțoc, — Vornicul văzându-și feciorul nepoțelii ajuns Voevod al Moldovei, ar duce-o ca în sinul lui Avram, și ar pluti tot în unt... pe când pe noi ni-ar jupui și de piele!...

— Așa să te ajute Dumnezeu, cât e adevărat ceea ce spui! — strigă cu mânie Vornicul Tăutu.

— De aceea nu vă potriviți, cinstiți boeri, la gura Vornicului Tăutu, ci mai mult luați-vă după sfatul bătrânului Vornic Mușat, care ține tronul jupânului Rareș.

— Trăească Vornicul Mușat! — Sus cu Petru Rareș! — La spânzurătoare! —

— Asta-i, — reluă Moțoc — și dorința Doamnei Ruxanda.

— Sus cu Doamna Ruxanda! — Sus cu Rareș! — Călcăm pravila! — Jos cu Rareș! — La spânzurătoare! — Sus cu Ștefăniță! — Vivat Lăpușneanu! — Nimeni nu-i vrednic de Scaun! Nimenia! — Nimenia din toți! — Jos cu toții! — Mai bine poporul să aleagă pe Domn! Mai bine! — mai bine! — poporul! — poporul! — poporul!

Sfinția Sa, metropolitul Moldovei Teofan, de abia putu să potolească îndârjita boerime, grăind cu vrednicie:

— Dacă aceasta-i voia d-voastră boerilor, atunci poporul să aleagă pe Domn.

— Poporul! — numai poporul! grăiau mai toți boierii.

Metropolitul porunci arnăuților să deschidă ușile „Curții Logofetei“. De Maidan se zărea furnicarul de lume, care aștepta să strige: „Trăească noul Vodă!“

Vornicul Tăutu cum se arăta pe balconul Curții, mulțimea izbucni într'un strigăt frenetic de bucurie: „Ura-a-a! — Ura-a-a! — cu căciulele ridicate în vânt. Vornicul în sfârșit liniști norodul, ducându-și degetul la gură. În gura mare, întrebă:

— Dar voi pe cine voiți de Vodă?

— Ura-a-a! — Trăiască Vodă! — se auziră glasuri din mulțimea îndepărtată de Curte. Pe semne că nu auzise cuvintele Vornicului.

— Noi voim pe Ștefăniță! — Pe Ștefăniță! — Trăească Ștefăniță Vodă! — Numele lui Ștefăniță străbătu ca fulgerul prin întreaga mulțime.

— Auziți boerilor, pe cine vrea mulțimea de Vodă? — întrebă Vornicul Tăutu, intrând în Curte. Boerii se apropiară de ușă să asculte proclamarea noului Vodă. Mulțimea nu mai sfârșia cu strigătele asurzitoare: „Ura-a-a! — Trăească Vodă Ștefăniță! — Ura-a-a!“

— Nu se poate! — grăi cu răutate Moțoc, — Vornicul Tăutu trebuie să fie înțeles cu mulțimea...

— Du-te păcătosule, și încearcă-ți și tu norocul și îndeamnă mulțimea să aleagă pe Rareș... răspunse întăritat Tăutu.

— Ba nu — reluă boerii, — dacă asta-i voia poporului, asta-i și voia lui Dumnezeu, asta-i și voia noastră!

— Trăească Vodă Ștefăniță, — răceau unii din boeri, pe când alții își mușeau buzele și scrâșneau din dinți, de nemulțumire...

La sunetele clopotelor, salvele sânelor vestiau Iașilor alegerea lui Ștefăniță de Domn al Moldovei.

(Va urmă.)

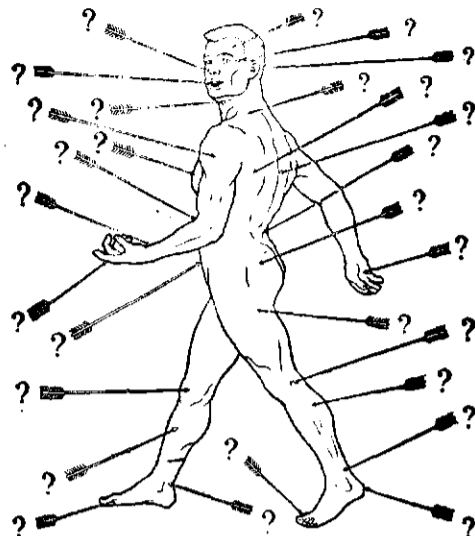
Posta Administrației.

Am primit și cităm abon. dela: *Broșteni* pe 1898 și din 1899 sem. 1-ii. — *Căpâlnu de jos* pe 1902, 1903 și 1904. — *L. S. Ruguza* pe 1912 sem. 1-ii. — *G. K. Săbăoani* pe 1912 sem. 1-ii. — *Someșanu* pe timpul din 1/4 1907 până în 1/10 1908. Vă rugăm a ni trimite și de pe anii următori, ce sunt în restanță. — *Hagyáslăpos* pe 1902 sem. 2-lea și 1903 întreg. Vă rugăm și pentru restul de pe anii următori.

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor respons.: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Te săgetează? (Ai dureri?)

Folosește Elsafluidul lui Feller și Elshapurine lui Feller, a căror singur producător este EUGEN V. FELLER, farmacist de curte, Stubica Centrale Nr. 122 (Zágráb)

I. Elsafluidul lui Feller e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, înțețează durerile; repede și sigur vindecă: reumă, (spure), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți de spate, amorțeală, durere de ochi, migrenă și multe alte morbuuri aci nepomenite! Fluidul Elsa lui Feller e folosit cu efect fără pereche la răgușală, catar, dureri de piept și gât, și morbuuri provenite din curent ori răceală. Veritabil e numai dacă pe sticlă e numele «Feller», 12 sticle mici sau 6 duble ori 2 speciale, K. 5, franco.

II. Mai departe dorim a Vă aduce la cunoștință, că lumea folosește cu efect distins și sigur Elshapurine-Rebarbara purgative alui Feller, contra durerilor de stomac, sgârșiri, lipsă de pottă, arsuri de fier, greață, amețeală, răgăeli, haemoroid și alte conturbări de mistuire. — 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și la comande să adresăm curat așa:

Eugen V. Feller, apotecar
STUBICA Centrale 122. (com. Zagrab).

(33) 1-24

Városmajor Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern,
supraveghare medicală constantă.

Telephon 88—99.

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29.

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. și
4—5 p. m.

(3) 6—52

Director-șef

Dr. Cosmutza.

MOBILE

Dormitoare, prânzere, chilii de domni, sa-loane, aranjare completă de hotele, cafecele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, policandre și pianuri se spedează ori unde

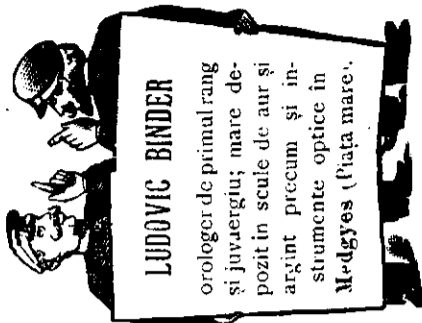
cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat

Budapest, IV., Gerlőczy-utca 7. sz.
(88) 39—104 (Központi városháza mellett).

Prețuri fixe, solide!

Recomandă atenției On. P. pravălia sa bine aranjată. Mare asortiment în Cadouri de Crăciun și de Anul nou.

(99) 15 26

Serviciu culant!

Cadou de sărbători!

Admirabilul tablou

Din suferințele noastre,

Reprezintă un moment dureros din viața noastră. — Mărime 44 (8 cm).

Se află de vânzare la *Librăria Seminarului teol. gr.-cat din Blaj*. — Prețul freat 220 cor.

NAGYENYED- re
Alsófehéř m.

să se adreseze cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuț, fructe cu boabe, pueți, etc.

Vițe altoite

(calitate superioară) viță europeană și americană cu și fără rădăcini. (Catalog instructiv la cerere gratuit).

(80) 8-12

FISCHER és Tarsai

faiskolak és szőlőoltványtelepek

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote a lui

Antoniú Novotny

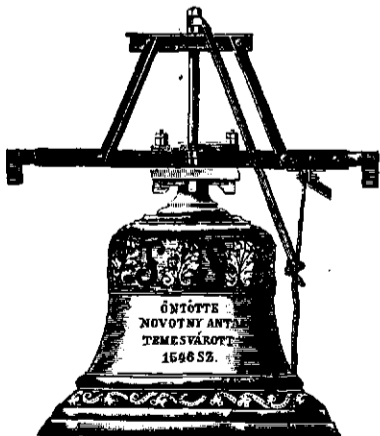
în Zimșoara-Fabrică, 4. 8-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajusturi de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură prin aceea ce sunt mântuite de crepare. — Cu deosebire recomand

□ elopotele găurite □

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară ca violina — cu găuri după figura S și pentru aceea au ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patent de 327 kg. este egal în tonul unui clopot de 461 gk. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

E. dușmanul său propriu

Cel-ce vrea să-și planteze vițe și nu cere mai înainte oferte de vițe de vițe americană și de nobilitarea vițelor dela (15) 4-10

A apărut

Apostolul

sau Faptele și Epistolele sf. Apostoli f. 4.

Prețul leg. în piele 22 cor. leg. în lux face 44 coroane.

Frideric Ipsen și soțul.

Depozit special de ghete în

Sighișoara, — Medgyes (Piața mare Nr. 26), — Brașov.

Specialitate:

Ghete sanitare pentru copii.

Prețuri la pereche:

Cele mai bune 16 cor. 50 fil.

De gală . . . 20 „ 50 „

Box Calf cu găitane; Americani cu talpă dublă pentru Domni 16 coroane 50 fil.

„Prețcurant gratis și franco“

(98) 15-26

Atragem atențiunea

la pepiniera „Domeniului românesc din Bobalna“ lângă Oraștie, a cărui proprietar e Dr. Aurel Vlad, unde se află de vânzare pentru primăvara anului curent un (1) milion

altoii de vie americană,

din calitățile (soiurile) cele mai distinse pentru vin și masă, pe lângă celea mai moderate prețuri. — Viță americană cu și fără rădăcină, și ochiuri pentru altoit din toate varietățile (soiurile) încă se află de vânzare.

Fiind pepiniera noastră bine îngrijită, n-a fost atăcată de peronosporă, altoii sunt desvoltați la perfecție. Pentru altoii liferati din pepiniera noastră garantăm, că soiurile sunt curate.

La cerere să trimită *franco și gratis* catalogul despre altoii de vie cu prețuri și cu îndrumări practice pentru plantarea și lucrarea nouelor vie.

Proprietarii de vie să se adreseze cu încredere deplină la (19) 10-45

Administrația „Domeniului din Bobalna“
Bábolna u. p. Szászváros.

A apărut: **Elemi Népiskola Ertesítő könyvecske** — **Indice pentru școlile populare primare.** Costă leg. 30 fil. + 10 fil. porto

Se află de vânzare la Librăria seminarului teologic greco-catolic din Blaj—Balázsfalva.

(30) 2-3.

Concurs.

Intreprinzătorii doritori de a executa lucrările necesare la edificarea școlii gr.-cat. din Baitia (Mezőbanyicza u. p. Tancs) prin aceasta se recearcă să-și înainteze ofertele în scris însoțite de cauțiunea 700 cor, adică șapte sute cor. la curatorul parohiei gr.-cat. din Baitia cel mult până la 1 Martie 1912 la 12 ore. Ofertele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Ofertele despre aceste lucrări și anume: formularul de contract, condițiunile de edificare, descrierea tehnică, preluinarul de spese și planul aprobat de Preaveneratul Conzistor metropolitan la 27 Iulie 1912 sub nr. 5775 se pot studia zilnic la oficiul parohial gr.-cat. din Baitia între oarele 8—12 a. m. și 2—5 m. p. Licitarea minueuda se va ținea în 1 Martie la 2 ore p. m.

Mezőbanyicza, la 15 Faur 1912.

Ioan Câmpean,
preot gr.-cat

Teodor Cotoi,
curator primar

Aviz.

☛ Să sprijinim arta română.

Aduc la cunoștință on. public, că după un serios studiu ce am făcut bisericilor mari, m'am stabilit în comuna mea Agârbiciu. tr. Mediaș, unde primesc în lucrare orice pictură în ulei în, ca: **Iconostase, orice icoane și mărimi, cruci, prapori, hramuri pentru școli, praznicare, ori ce renoiri — tot felul de aurituri până la cel mai fin aur veritabil, cu prețurile cele mai favorabile.**

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cu deosebită stimă

Nicolae Baciu,
pictor bisericesc.

(Agârbiciu—Sz. Egerbegy).

[28] 4-10

George Dundler

curelar și șelar

în Mediaș—Medgyes

A. Kovács-utca.

Recomandă marele său asortiment de **tacâmuri (hamuri)** fine pentru **cai de paradă** și pentru **cai de lucru**

În depozitul său bine asortat se află **șele de calitate cea mai bună; precum și tot felul de scule pentru șele, harapnice (biciuri)** și toți articlii aparținători branșei acesteia.

Primește reparaturi și le efectuește **prompt.**
(84) 22-26

Români replantațiivă viile cu altoii dela firmă Română!

„MUGURUL“

însoțire economică Elisabetopol—Erzsébetváros.
(Kis-Küküllő v.m.)

☐ ☐ Altoii de vie! ☐ ☐

Calitate distinsă — pe lângă celea mai moderate prețuri soiuri de vin de masă.

Viță americană cu și fără rădăcină, Ochiuri de altoit, Viță europeană cu rădăcină

— se află de vânzare la —

Însoțirea economică

„MUGURUL“

Elisabetopol—Erzsébetváros.

Material disponibil în altoii peste

≡ **trei (3) milioane.** ≡

Școlile noastre de altoi n'au fost atăcate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărari pe credit cele mai ușoare condițiuni de plată.

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco.
(104) 27-?

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit.

Români! sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele!

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid!

Singurul institut de asigurare ardelen

„Transsylvania“

— SIBIU —

Strada Cisnădiei 5.

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

☛ Asigurări împotriva focului ☛

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții **avantagioase și cu premii ieftine.**

☛ Asigurări pe viață ☛

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. **avantagii deosebite**) pe cazul morții cu termin fix, cu platire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe contra **accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig.**

p. pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910	K.	5.003.540.78
Capitale asigurate pe viață achitate	„	4.884.801.12
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1910	foc	119.839.992.—
	viață	11.020.266.—
Fonduri de întemeiere și de rezervă	„	2.428.317.—

☛ **Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.**

Persoane versate în achiziții cu cercuri bune de cunoștință se primesc în condiții **favorabile în serviciul institutului.**

(5 18-?)